

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKRE:
Egy hóra 200 KORONA, NEGYEDÉVRE 8 KORONA,
FÉLÉVRE 16 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 32 KORONA.

POLITIKAI NAPILAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTILAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 40.

Boroevics csapatai folytatták előrenyomulásukat

A Fossetta-esatornát több helyen átlépték — József főherceg hadosztályai a Montellonál több olasz vonalat áttörtek

Az olasz háború

Vezérkarunk jelentése

Budapest, június 19. — Hivatalos jelentés.

Boroevics tábornok hadcsoportjának déli szárnya állandó előnyomulásban új előnyöket vívott ki. A Fossetta-esatornát egyes pontokon átléptük. — Az olaszok minden erejüket megfeszítik, hogy előnyomulásunkat gátolják. Szűk helyről számos, különböző kötelekhez tartozó foglyot szállítottunk be. Főleg az Odero—Treviso vasutvonal mindkét oldalán nagy szívóssággal vezetett heves ellenséges támadások részben tűzüinkben, részben pedig közelharcban, nagy veszteséggel omlottak össze.

József főherceg vezéreztetés hadosztályai a Montello déli lábánál levő Sovillannál áttörtek több olasz vonalat. A foglyok száma növekedőben van.

A hegyvidéki arcvonalon a részünkről június 15-én a Piave és a Brenta között, valamint az Asiagotól délkeletre elfoglalt állásokat az ellenség ismételt elkeseredetten támadta és nagy áldozatok dacára sehogysémit elnyöket elérni.

A Cosso ellen is folyton megújították az olaszok hiábavaló előretöréseiket.

A tiroli nyugati arcvonalon tüzérségi harcok.

A VEZÉRKAR FÜNÖKE

Tüzérségünk szerepe a piavei átkelésnél

Zürich, június 19. Boroevics hadseregének sikerét a piavei átkelésnél, párisi jelentések szerint, főként az osztrák-magyar tüzérség jó elhelyezkedésének tulajdonítják, mert ennek hatásos védelme alatt az utászok káprázatos gyorsasággal végezheték munkájukat. A francia lapok kiemelik, hogy az olasz hadvezetőség mindent elkövet, hogy az ellenség előrenyomulását megakadályozza.

A nyugati harctér

A német jelentés

Berlin, június 19. A nagyfőhadiszállás jelentése.

NYUGATI HARCTÉR.

A gyalogság élénk felderítő tevékenységet fejtett ki. Az ellenségnek a Mette-erdő mellett, Bethunétól északkeletre ellenünk intézett részleges támadásait visszavertük. A tüzérségi harc csak néhány szakaszon éledt fel. Commierstől délkeletre francia ezredek korán reggel ellenünk intézett támadása meg hiúsult. A villers-cotteretsi erdő északkeleti részében a nap folyamán többször ismételt ellenséges roham Montgobertől keletre előugró vonalunkat némileg az erdő belsejébe nyomta vissza. A clignoni szakaszban Chateau-Thierrytől északnyugatra az ellenség több százada támadásra tört előre. Előörseink visszaverték. Az ellenségnek Reimsnál levő takjait tüzérségünk és aknavetőink erős rajtaütésekkel árasztották el. Az utánanyomuló osztagok mintegy 80 foglyot szállítottak be.

Tegnap 23 ellenséges repülőgépet és 3 kötött léggömböt lőttünk le. Berthold százados 35., Veltjens hadnagy 22-ik légi győzelmét aratta.

LUDENDORFF,
első főszállásmeister.

A német esti jelentés

Berlin, június 19. — A Wolff-ügynökség jelenti június 19-én este:

A harctereken a helyzet változatlan.

Compiègne veszedelme

Lugano, június 19. Barzini a Corriere della Serában lehetségesnek tartja, hogy Compiègne az ellenség kezébe jut.

Légi támadás Boulogne ellen

Bern, június 19. A Progrés de Lyon június 13-iki jelentése szerint Boulognet német repülőgépek és hydroplánok megtámadták és

két városrészt nyolc bombát dobtak le. Az egyik városrészben jelentős károkat okoztak. Tizenegy ember meghalt.

Páris védelme

Genf, június 19. Az a bizottság, amely Páris védelmét szervezi, felszólította a kormányt, hogy az összes 35 és 58 év közötti alkalmas férfiakat hívja be a haza védelmére.

Zürich, június 19. Páris ostromának eseteére való előkészületeket befejezték. Az 1914. évben dsott lövészárkokat jókarba helyezték és a jómódu lakosság már elutazott Párisból. A kormány arra számít, hogy mdsfélmillió lakos eltávozik és csak 1 millió lakost kell az ostrom alatt élelmezni. A kormány elhatározta, hogy Párisban marad.

Bonnar Law a végleges döntésről

London, június 19. Bonnar Law az alsóházban a hiteljavaslat vitája folyamán tartott beszédében kijelentette: Ellenségeinknek három célja volt. Egyik Páris elérése, a második a csatorna mentén a kikötők elfoglalása, a harmadik a francia és angol csapatok összeköttetésének elvágása. Azonkívül terveik volt a németeknek, hogy a szövetségesek tartalékait előbb használják föl, mintsem az amerikai segítség megérkezik. A tengeralattjáróháború ellenére azonban az amerikai csapatok megérkeztek. Ez az év döntő ténye lesz az egész háborúban. A harctéren jelenleg szünet állott be, de hamarosan új csapás következik be. A végeredmény még bizonytalan. — A legközelebbi napokban a küzdelemben a legfontosabb döntés fog bekövetkezni. Ha a németek a három hó alatt stratégiai céljaik egyikét sem tudják elérni, elvesztették a háborút, minden győzelmük ellenére.

Bécs 2000 vagon gabonát kap a németektől

Paul közlelmezési miniszter berlini tanácskozásai eredménnyel jártak, amennyiben Németország hajlandónak nyilatkozott 2000 vagon gabona szállítására. Bécs örömmel üdvözli Németország e készségét.

Ujabb jelentések hangsúlyozzák, hogy miután a magyar minisztertanács határozatához képest Windischgrätz Lajos herceg közlelmezési miniszter nagyobb mennyiségű burgonyát és élelmiszereket indít utnak Ausztriába, Magyarországgal szemben a hangulat megváltozott és már nem Magyarországot, hanem Paul tehetetlen élelmezési politikáját okolják.

URANIA

Ma, csütörtökön
június 20.

Asta Nielsen

főszereplésével

Az észak leánya

vígjáték 4 felvonásban.

A halál árnyékában

dráma 4 felvonásban.

Főszereplők:

LIA LEY

MIA CORDES.

Előadások kezdete:

5, 7 és 9 órakor.

APOLLO

Ma, csütörtökön

június 20.

Szenzációs film!

Századok
legendája

fantasztikus dráma

5 felvonásban

A főszerepben:

GUIDO HERZFELD.

Legalmas cselék-negy!

Pazar hiálítás!

Előadások kezdete

5, 7 és 9 órakor.

Tisza és Wekerle a német szövetség elleni agitációról

— A képviselőház ülése —

A képviselőház mai ülésén folytatta az **indemnitás** tárgyalását. A javaslatához elsőnek **Tisza István** gróf szólott, aki hosszasan polemizált **Andrássy** nyílt levelével, azután az aktuális politikai ügyekről és a **közéletmezési** kérdésekről beszélt, majd **Károlyi**éknak a **német szövetséggel** szemben elfoglalt álláspontját támogatta.

Az ülést **Szász Károly** elnök délelőtt 11 órakor nyitotta meg.

Barta Ödön betérjeszti a pénzügyi és a véderő bizottság jelentését a **katonai özvegyek és árva ellátásáról** szóló törvényjavaslatról.

Felkiáltások: Éljen Szurmay!

Ezután áttér a Ház az **indemnitás** tárgyalására.

Tisza beszéde

Tisza István gróf elsősorban a **választójog** kérdésével foglalkozik és polemizál **Andrássy Gyula** gróf nyílt levelével. A megegyezés legerősebb akadálya mindig **Andrássy** volt. A mostani kormányt támogatja a háború sikeres befejezésére és az ország tekintélyének emelésére irányuló törekvéseiben. — Szóváteszi az **Esterházy-kormány főispánjainak** a kinevezését. Sok járhatlan fiatalembert neveztek ki főispánnak, ezek közül sokan hajszát indítottak a fölmentettek és a munkapárti tisztviselők ellen.

Vass János közbeszól.

Felkiáltások: Buldog! Buldog!

Tisza István gróf: A kormány példátlan eszközökkel dolgozott. Detektívek mentek le a vidékre és hatalmaskodni kezdtek. Budapesti rendőrtanácsosok alispánokat idéztek. Ez ellenkezik a jogrenddel és méltatlan eljárás a megfeszített munkával dolgozó tisztviselőkkel szemben.

A közéletmezési miniszter azt mondta, hogy **az ország el van látva**. El van látva úgy, hogy **az új aratásig ki tud koptalni**. Egyharmadát, egynegyedét kapja annak, amire szüksége van. A kormánybiztosok messze állanak feladatuktól. Egy fiatal hadnagy vezeti mindenütt a rekvirálást. Van olyan, aki kellemsé öhajítja magát tenni és simán bonyolítja le a rekvirálást, de vannak olyanok is, akik közéletmezési Hindenburgoknak képzelik magukat és akkor mentsen meg az Isten ezektől a fiatal uraktól. Temesvárott a Militárkommandó avatkozott bele ezekben a rekvirálásokba. Mi köze a Militárkommandónak az élelmiszerek rekvirálásához? Mi lett ebből az országból az önök keze alatt?! — Vegyenek igénybe a rekviráláshoz katonai segítséget, de a segítség legyen azoknak a kezében, akik az ország kormányzását vezetik.

Ráter ezután a lelkiismeretlen agitációra, amely a **béke ügyében** az ország legszentebb érdekei rovására történik. **Károlyi Mihály** gróf szegedi és nagyváradai beszédei fekszenek előtte. Szabad volt-e **Károlyi**nak azt mondani, hogy az entente soha olyan kötelező békeajánlatot nem tett, mint most? Amit a képviselő urak csinálnak, az úgy állítja oda a magyar helyzetet, mintha a magyar politikuskoknak, vagy pártoknak, vagy kormányoknak megalkodott harci vágyában rejlene a háború oka. **Amikor az entente államférfiai versomjas csorda módjára a magyar nemzet testére uszítanak, akkor odaállanak az urak és védelmükbe veszik őket Magyarország híj szövegségeivel szemben.** Sajnálja, hogy a **Payer-féle interjú** megtörtént, de ebből kifolyólag nem támadja szövetségeseinket, hanem csak kijelenti, hogy **ez alapelvek mellett Magyarország nem mehet bele a szövetség mélyítésébe.** Magyarország csakis állami szu-

venitásának megóvása és gazdasági érdekeinek kielégítése mellett hajlandó erre. — Ezt kormányunknak garantálni kell. **Károlyi** azt mondta Szegeden, hogy a magyar termékek árát Németország fogja megállapítani s ha mi ebbe nem megyünk bele, idejönnek a porosz katonák rekvirálni. Nekünk parancsoló kötelességünk, hogy ilyen népámitó állításokkal szemben tiltakozzunk. — Amikor a képviselő urak széles ez országban azt hirdetik, hogy mi a jövőben Németországnak rabszolgái és alattvalói leszünk, akkor ezt pellengérré kell állítanunk a magyar nemzet közvéleménye előtt.

Wekerle a Németország elleni izgatásokról

Wekerle Sándor miniszterelnök kijelenti, hogy amennyiben a Németország elleni izgatások ennyire elfajultak, a kormány intézkedni fog, hogy amennyiben az a törvénybe ütközik, a jövőben **megtorlatlanul ne maradjon**. A jövőben a kormány minden ilyen népgyűlést preventív módon be fog tiltani.

Károlyi Mihály gróf személyes kérdésben kijelenti, hogy beszédében nem azt mondta, hogy „az entente kötelező”, hanem „**közeledő békeajánlatot**” tett. Minden körülmények között megmarad amaz álláspontja mellett, hogy a német szövetség mélyítése Magyarország szempontjából veszedelmes. akarunk idegen állam vazallusai lenni, hanem független, önálló Magyarországot akarunk. — **Andrássy** következetesen jár el, amikor az eredeti választójogi javaslatához ragaszkodik.

Az **elnök** az ülést délután 2 órakor megszakítja és délután 4 órakor nyitja meg ismét.

Kun Béla folytatja beszédét. A mezőgazdák és kisgazdák sérelmeiről szól. Az indemnitást nem szavazza meg.

Preszly Elemér a termésrendelet hiányosságairól beszél. Majd fejtegette a Hadigondozó nagy misszióját.

Andrássy válasza Tiszának

Andrássy Gyula gróf Tiszával polemizál. Nem az **Andrássy-csoport** az akadálya a belső békének, hanem csakis **Tisza** teljhatalmának áll útjában. A belső béke létrejöttét mindig **Tiszának** agresszív és kihívó modora hiúsította meg. Neki magának mindig az volt a fölfogása, hogy a belső békét nem szabad a háború alatt megbontani. De a nyolc esztendő óta együtt ülő parlamentet nem tartia alkalmasnak a megnyugvásra. Sajnos, hogy **Wekerle** miniszterelnök, nyilván **Tisza** sugallatára, ma olyan kijelentést tett, hogy minden gyűlést bezárással és feolszlatással fenyegetett. Ő maga a legjobban elítéli a német szövetség támadását, helyesli a szövetség mélyítését, mert egyedül Németország a mi lehető szövetségeseink, miután egymásra vagyunk utalva.

Az interpellációk

A Ház ezután áttért az interpellációkra.

Hindy Zoltán a **katonadiákok tanulmányai** dolgában interpellált.

Zichy János gróf kultuszminiszter kijelentette, hogy a katonadiákok részére 3 havi kurzusokat rendeznek, ami egy félévnek fog számítani.

Hódy Gyula egy **tisztnek egy tanárral szemben elkövetett inzultusról** beszél.

Zichy János gróf kultuszminiszter kijelentette, hogy a tanárnak elégtételt fognak szolgáltatni.

Szurmay Sándor báró honvédelmi miniszter kijelentette, hogy a vizsgálat folyamatban van és ő a legjobban elítéli a nem uriemberhez méltó eljárást.

Bernáth Béla a **bormonopólium** behozataláról tesz kérdést.

Wekerle Sándor miniszterelnök azt válaszolta, hogy e kérdéssel a kormány nem foglalkozik.

Papp Zoltán a **lakáskérdésben** interpellál. **Szterényi J. zsef** kereskedelemügyi miniszter megnyugtató válasza után az ülés este 8 órakor véget ért.

Jegyzések a VIII. hadikölcsönre

Az **Általános Forgalmi Bank** részvénytársaságnál a VIII-ik hadikölcsönre a mai napig a következő jegyzések eszközöltettek: **Magy. Szab. Patkógyár** r.-t. 200,000, **Üngár Ignác Eger**, dr. **Váradi Szabó János**, özvegy **Fischl Ignácné**, **Létay Lajos** egyenkint 50,000, **Robur Cipógyár** r.-t. Budapest 40,000, **Cs. és kir. 16-ik huszárezred Ziat-alap** 31,000, **Landau Izsó** 30,000, **Hegedűs és Sándor**, **Wiener Adolf**, id. **Schwartz Vilmos** **Kontsek Géza** egyenkint 20,000, dr. **Szelényi Árpád** vegyeszeti gyára, **Nagy Gyula** örmester, **Debreceni izr. hitközség**, **Gabányi Sándor** utóda, egyenkint 10,000, **Fekete Kálmán**, **Kellner Zsófia**, **Winterstein Rudolf** egyenkint 5000, **Király István** 4000, dr. **Geiger Miklósné**, ifj. **Fülöp Ignác**, **Arany Bika-fürdő** egyenkint 2000, **Bak János** **Balmazújváros**, **Bruckner Ernő**, **Üngár Antal**, **Eisler Géza**, **Eisler Irma**, **Geiger Sándor**, **Ferencz Imre**, **Boross József**, **P. F.** egyenkint 1000 korona.

Vásárpénztár Debrecenben

— A szakbizottság értekezlete —

A törvényhatósági bizottság már régebben egy szakbizottságot küldött ki, amelynek hivatása volt egy Debrecenben létesítendő vásárpénztár felállítására vonatkozóan tanácskozásokat folytatni és a szükséges előmunkálatok után előterjesztést tenni. Ez a bizottság meg is alakult és annak ülésén **Debreceni Lajos**, a kereskedelmi- és iparkamara alelnöke, nagy vonásokban körülírt eszmét vetett föl, amelynek kidolgozására egy kis bizottságot küldtek ki. E bizottság munkálatait a ma tartott nagybizottsági ülés elé terjesztették.

Az ülésen, amelyen **Márk Endre** udvari tanácsos, polgármester elnökölt, **Reitz János** állategészségügyi felügyelő ismertette a terjedelmes előterjesztést, amely a kérdés minden részletére nagy szakavatottsággal terjed ki.

A tervezet rámutat arra, hogy Debrecen város és környékének túlnyomórésztben östermeléssel foglalkozó lakosságát, a lakóhelyük körül elterülő legelő területek óriási nagysága már évszázadokon át — a rendes gazdasági működés keretén túl és azt messze túlszárnyalva — az állattenyésztés felé terelték az ezen gazdálkodási ágazatnak felelté kedvező viszonyok.

A nagy termelés helyét felkereste az ország gazdaközönsége és a kereskedelem a legtávolabbi vidékekről is, országszerte híresekké váltak a debreceni — egy álló hétig tartó — országos vásárok.

Az országos állatvásárok idejében külön-külön két-két napig tartó szarvasmarha-, juh- és sertésvásárainkon, továbbá a rendes heti állatvásárokon egy éven keresztül még 10-15 évvel ezelőtt is, a szarvasmarhák forgalma mintegy 70-80,000 darabra, a juhoké 200,000 darabra, a sertések forgalma majdnem 100,000 darabra rugott. Az akkori primitív viszonyok között a debreceni állatvásárok az ország legjelentősebb vásárai közé tartoztak.

Debrecenben a közbárgóhídon levágott: 1910-ben 33,394 darab sertés, 1911-ben 35,447 darab, 1912-ben 40,564 darab, 1913-ban pedig 43,639 darab sertés. Ezen helyi igények kielégítése mellett export alá vetett a debreceni piac 1910-ben 84,492 darab, 1911-ben 30,055 darab, 1912-ben 25,832 darab, 1913-ban pedig 35,329 darab hizott sertést. Tehát a debreceni piac felvevő és teljesítő képessége volt 1913. évben 108,959 darab hizott sertés, ami 110 millió korona forgalmat jelentett.

A feladat tehát az adott tényekből és kialakult helyzetből kettős: A visszafejlődésnek indult és a dekadenciába süllyedt szarvasmarha- és juhvásáraink régi forgalmát visszaszerezni és azt lehetőleg fejleszteni és a nagy lendülettel megindult sertéshizálás révén elsőrangúvá fejlődött hizott sertés-piacun-

kat intézményes biztosítókkal körülvenni, megszervezni és megvédeni.

A nagy célok elérésére a Debrecenben alapítandó vállalatok magját, kiinduló bázisát csakis a **vásárpénztár** képezhetné, mert:

1. csakis e vállalat részére lehetne úgy a város, mint a kormány részéről kizárólagosági jogot kieszközölni;

2. mert a kínálkozó összes üzletágak, az alapítható összes vállalatok semmiféle más szervezettel nem volnának oly szoros, már önmagából a vállalkozás természetéből folyó szerves kapcsolatba hozhatók, mint épen a vásárpénztárral;

3. mert mindama tevékenységek, melyekre Debrecen és környékében oly bőséges tér kínálkozik, semmiféle más vállalkozás alapításával nem lehetnek a maguk teljes egészében az érdekeltek számára biztosíthatók, mint épen a vásárpénztár után.

A vásárpénztár ügyköre:

1. A felhozatalok után a forgalmat fejleszteni, a helyi fogyasztás szükségleteinek fedezésén túl, a feleslegeket jól és megfelelően elhelyezni.

2. Rendezett vásári viszonyokat teremteni, az adásvételi szokványok egyöntetűségét meghonosítani, a forgalom lebonyolítását gyorsítani és egyszerűsíteni.

3. Előlegeket és hiteleket nyújtani.

4. A vásárra és közbizárokra vasuton érkező állatokat kirakni, gondozni, az elszállítandó állatokat berakni és feladni, a vásárra látó állatokat elhelyezni és gondozni.

5. Állatbizományi ügyeket folytatni.

6. Növendékeket, hizlalásra alkalmas állatokat, továbbá tenyészállatokat a gazdáknak és hizlalóknak beszerezni.

7. Az állatok felnevelésére és hizlalására hitel és takarmány beszerzése után segítséget nyújtani.

8. A vásári pénztárforgalmat lebonyolítani.

9. A vásárdíjak, mérlegdíjak, fogyasztási adó, vágódíjak és egyéb illetékeket beszerni, kezelni és a hatósági pénztárakba befizetni.

10. Banküzleteket (hitellel, takarékbetét stb.) folytatni. 11. Az állatok lebélyegzését és elhajtását végző szolgálattal ellátni.

12. A hus és nyerstermények raktározását, kedvező kihasználását előlegek után lehetővé tenni.

13. Az élő állatok, hus- és nyerstermények exportját és kedvező fúj piacok szerzését szervezni és megteremteni.

14. A közbizárok összes anyagok feldolgozását iparvállalatok és ipartelepek létesítésével lehetővé tenni.

15. A vágóállat-biztosítást az iparosokra nézve kedvezően megteremteni.

A vásárpénztárnak mindezen üzletággal foglalkozni kell, hogy a debreceni piac fellendülését az egész vonalon biztosítsa és ezzel a köznek érdekeit szolgálja.

Az érdekelt husiparosokkal együtt egy **nagyvágó létesítendő**.

Elsőrangú feladata volna a vásárpénztárnak egy **sertéskivitelű piacnak és egy konzum-vásárnak** létesítése.

És végül a vásárcsarnok felállításának elősegítése volna ügykörébe utalandó, mely Debrecen város közlekedését irányíthatná, egységessé tenné, a sok helyütt elszórt piacokat a fogyasztó közönség érdekében centralizálni és ezzel a piacot olcsóbbá tenné, baromfit, tojást, vaját, gyümölcsöt, zöldséget, édesvízi halakat gyűjtene, importálna és a feleslegeket új piacokon helyezné el. A konjunkturák kihasználását és állandó készletek tartását, hűtő és fagyasztó ház építésével lehetne biztosítani.

Debreczeni Lajos bejelentette még, hogy egy budapesti cég hajlandó 2 millió korona tökével a vásárpénztár létesítésére.

Márk Endre udvari tanácsos polgármester indítványára az értekezlet a kisbizottságnak köszönetet szavazott s az előterjesztést magáévá tette és kimondta, hogy a **vásárpénztár létesítését Debrecen város, Hajdúvármegye és a nagymagyaralföld állattenyésztésének, állatkereskedelmének fellendülése érdekében szükségesnek és üdvösnek találja.**

Tudomásul vette még az értekezlet, hogy

a Magyar Város- és Községfejlesztő Résztvénytársaság a finanszírozást illetően a helyi bankok bevonásával legközelebb konkrét javaslatot fog tenni.

Szóllós Ármin és Vásáry István dr. rövid felszólalásai után az értekezlet véget ért.

A debreczeni Szurmay-napok

— Fényes színházi est —

Páratlan élvezetben lesz része kedden este annak a díszes közönségnek, amely a Szurmay-ünnepély alkalmából jelen lesz a díszelőadáson.

A kitűnő műsor egyik ragyogó száma lesz **Sándor Mária**, a magy. kir. Operaház gyönyörű hangú művésznőjének fellépte, aki erre az alkalomra, tekintettel arra, hogy a fővárosból igen előkelő vendégek érkeznek és lesznek jelen a színházi előadáson, a legkitűnőbb számokból állította össze műsorát, ahol csodálatosan szép hangját alkalma lesz ragyogtatni.

Az előadásban a már jelzett kiváló fővárosi művészeket kívül résztvesz **Bulyovszky Mihály** százados is, aki a Kiss Béla zenekara élén ad elő Fráter-nótákat és a leszebb más magyar dalokat. Róla, előadásáról, nagyszerű hegedűjátékáról elragadtatással beszélnek.

Az est már közölt műsora tegnap még ezenkívül is gazdagodott a **Hettyei Gábor** hegedűjátékával, aki fényes technikája, játékának melegségével egyszerre meglepi a közönséget. Berlinben, Bécsben aratott sikereihez méltó lesz a debreceni is.

Az előadásnak ilyenformán kibővült és még értékesebb, olyan műsora van, amilyenhez csak kivételes esetben jut a közönség. — Természetesen aki a művészi szépet, a gyönyörködtetőt keresi, az siet résztvenni ezen az előadáson. A jegyeket, amelyekért igen nagy az érdeklődés, csak tegnap lehetett kibocsátani, ma azonban már egész napon át válthatók a katonai állomásparancsnokságnál, Szent Anna-utca 1. (emelet).

Razzia a timároknál

Lefoglalt a rendőrség 100,000 korona áru bört

A debreceni rendőrség már régen tudja, hogy a cipőrendelet kijátszására mindazokban a körökben, amelyek a rendelet érintett, visszaéléseket követnek el, bört ma is maximális áron felül adnak el és rejtett készleteket tartogatnak. Egyeseket már szigorúan meg is büntetett a rendőrség büntügyi osztálya, ahol e kihágási ügyekben itélkeznek, de a kihágások tovább folynak.

Erre a rendőrség a napokban razziaát tartott. A debreceni timármestereknél megjelentek a detektívek és házkutatást tartottak, a mely alkalommal rengeteg mennyiségű bőranyagot, cipőfelsőrészt, talpbört, nyersbőröket találtak elrejtve. Az így felfedezett bőrök értéke jóval meghaladja a 100,000 koronát. — Megállapította a rendőrség, hogy már eddig is nagy mértékben követtek el áldrágitást. A kihágási eljárás valamennyi ellen megindult, a bőröket elkobozták és azt részben a hadügyminisztérium börtönlányának, részben a Bőrbeszerzési Résztvénytársaságnak adták ki.

A börtön kívül a kész cipőkkel is sok visszaélés folyik. Ladászámra küldöztetik egyik városból a másikba a cipőket az áldrágitók s az ilyen esetekre csak a legkritikább jön rá a rendőrség, mert a ládákra és fuvarlevelekre más árumegjelölést irnak. Így legutóbb egyik debreceni szállítónál négy láda cipőt irányítottak Szatmárra Budapestről. A ládákra azt írták, hogy azokban **papirosáru és ingóságok**

vannak. A négy láda közül három el is ért Szatmárra, de a rendőrség intézkedett, hogy azokat ott nyomban lefoglalják. Tgy ládat pedig még itt Debrecenben sikerült lefoglalni.

Kiadják a cipőutalványokat

20,000 párt igényeltek s 5089 párt utaltak ki

A népruházati bizottságtól a következő értesítéseket nyertük:

A népruházati hivatal által eddig kibocsátott cipőutalványok kivétel nélkül **június hó 25-ig érvényesek**. Június 25-ikén délig azok az utalványok is beválthatók, amelyek korábban jártak le, viszont e határidő után azok a csekély számú utalványok **sem értékesíthetők**, amelyeknek érvénye június 30-ig meghosszabbított. A cipőkereskedők a beváltott utalványokkal június 25-én délután 4 órakor lesznek kötelesek elszámolni a Népruházati Hivatalban, amikor is a bevont utalványok bemutatásával pontos jegyzéket tartoznak adni arról, hogy milyen számú gyermek-, női és férfi-cipőből hány párt adtak el s azokból hány pár maradt. Az elszámolásnak a hivatal nyilvántartási adataival pontosan egyezni kell.

A bizottság figyelmezteti a közönséget, hogy a **kiváltott utalványokat váltassa be**. Az a kifogás, hogy cipő nem áll rendelkezésre, nem fogadható el. A bizottságnak a rendőrség által ellenőrzött adatokból pontos nyilvántartása van arról, hogy mindenkinek mily számú férfi-, női és gyermekcipőből, mely kereskedőnél, hány pár van raktáron s annál több utalványt, mint amennyi rendelkezésre áll, nem bocsátott ki. Annyi cipő tehát, ahány utalvány kiadatott, bizonyosan van. Azt azonban mindenki természetesen fogja találni, hogy a mai rendkívüli viszonyok között változtatni nem lehet. — A ma rendelkezésre álló készletekből az igényeket a legtávolabbról sem lehet kielégíteni. Azokról, akik az utalványokat nem váltják be, a bizottság teljes joggal azt fogja vélelmezni, hogy a cipőt azért nem vették meg, mert a meglévő cipők igényeiknek nem felelnek meg, mert fehér, vászon vagy kivágott cipőt akarnak, vagy efféle kívánságaik vannak, tehát lábbelire okvetlen nincs szükségük. Ezt a körülményt természetesen a később kiutalásoknál is szem előtt fogja tartani.

A cipőkereskedők megnyugtatására közli a bizottság, miszerint módot fog nekik nyújtani, hogy **régi áruikat június 30-ig kiáruhassák**.

Az utalványok kibocsátásakor a bizottságnak összesen 923 pár férficipő és 2202 pár női cipő állott rendelkezésére. **Ennél több utalványt kibocsátania nem szabad. Az igénylések száma meghaladta a 20,000-et, amelyből a készlethez képest csak 5089-et lehetett kielégíteni.** A bizottságnak s a helyi hatóságoknak cipőt rendelni vagy gyártani nem áll módjában, csak az a feladata, hogy a rendeletet végrehajtsa, még azt sem tudja, hogy a központi szervek mikor és milyen készleteket fognak ismét rendelkezésre bocsátani. — Amint az újabb készletek a kereskedőkhöz megérkeznek, az utalványozások azonnal megtörténnek. A cipőrendelet köztudomás szerint a háborus rendeletek között a legsikerültebbek egyike. Emberi számítás szerint, egyéb előnyei mellett kizárja a lehetőségét annak, hogy a készleteket bárki összevásárolhassa, elszállíthassa s hogy azokat uzsoraáron hozza forgalomba. De nem jelenti azt, hogy mindenki nyomban cipőt kap, még pedig olyan minőségűt, amelyet kíván.

A mérték utáni rendelésekre, továbbá a fejelésekre és talpalásokra szóló utalványokat a bizottság e hó 24-ikétől kezdve bocsátja ki.

20. számúnál kisebb gyermekcipők, csemmőcipőcské, fatalpu szandálok, bőrkatrész-nélküli papucsok, szalmából, fából készült bőrkatrész nélküli cipők utalvány nélkül válthatók.

ADAKOZZUNK A VÖRÖS KERESZTNEK!

A legjobb pénz a hadikölcsönjegyzés!

A legjobb pénz a hadikölcsönjegyzés. — Elsősorban is erkölcsi kamatot hoz, azt a fel-emelő érzést, hogy megtegyük kötelességünket a hazával szemben. Segítjük azokat a hős fiainkat, akik tűz- és vérözönben most mérik a halálos csapást a legelvetemültebb ellenségre.

Anyagilag is a legjobb befektetés a hadikölcsön, mert biztos, nagy kamatot ad. — Az állam bocsátja ki s annak pedig módjában van megadni a legnagyobb kedvezményeket. Így a hadikölcsön a legjobb pénz. Jegyezzünk tehát a nyolcadik hadikölcsönre.

A legutóbbi hadikölcsön alkalmával a jegyzésnek egy új típusát tette népszerűvé a „Phönix” biztosító társaság, amely hadikölcsönbiztosítás formájában hozta közel a nemzeti áldozatkészség oltárához a nemzet legszélesebb rétegeit.

Aki magáról vagy családjáról, avagy szeretteiről gondoskodni akar, a VIII-ik hadikölcsönjegyzés során is hadikölcsönbiztosítást köv. Ez a legcélszerűbb és leggazdaságosabb módja a kötelességteljesítésnek.

A biztosítással nincs orvosi vizsgálat, nincs semmiféle pótdíj, bélyegilleték.

A VIII. hadikölcsönbiztosítás díjtételei: (10.000 koronáig orvosi vizsgálat nélkül.)

Ha a biztosítás ezer koronára szól:

évi tartam	egész tartamra előre	évenként	félévenként	negyedévenként
10	K 650.—	K 78.50	K 39.50	K 20.—
12	„ 620.—	„ 63.50	„ 32.20	„ 16.20
15	„ 550.—	„ 49.50	„ 25.—	„ 13.—
16	„ 540.—	„ 46.—	„ 23.50	„ 12.—
18	„ 520.—	„ 41.—	„ 21.—	„ 10.80
20	„ 500.—	„ 35.80	„ 18.20	„ 9.30

Mindenemű bővebb felvilágosítást készségezzel nyújt a „Phönix” Biztosító Társaság Debrecen, Simonffy-utca 1/a., 1. emelet.

HIREK

— Miksa főherceg balesete az olasz harc-téren. Bozenből táviratozzák: Miksa főherceg csoportjának osztagai június 15-ikén rohammal elfoglalták a Dosso Altót. A főherceg a harc menetét egy messziről észlelhető magaslatról nézte. Közvetlen közelében felrobbant egy gránát és az így támadt légnyomástól a főherceg fájdalmas fülsérülést szenvedett. A főherceg tovább is betölti parancsnokságát.

— Évzáró vizsga az ágostai hitvallású evangélikus iskolában. A mai nap folyamán tartották meg az ágostai hitvallású evangélikus iskolában az évzáró vizsgákat a Miklós-utcai templomban. — A vizsgákon M a t e r n y Imre esperes elnökölt s a vizsgabizottságon kívül résztvettek M a t e r n y Lajos főesperes, Hajdu Ferenc kir. tanfelügyelő és igen sok szülő. A nagy érdeklődés mellett lefolyt vizsga kedves, szép és megható képet mutatott s bizonyosságot tett arról, hogy a tanerők s az iskola vezetősége hozzáértésének és meleg érzésének, amellyel a tanítás és a gyermekek iránt viseltetnek, megvan a kellő eredménye. A vizsga befejeztével M a t e r n y Lajos főesperes mondott záróbeszédet, melyben megköszönte az érdeklődést és egyben Polster Adolf igazgatónak és Kiss Ilona tanítónőnek is köszönetet mondott az évközben végzett lelkiismeretes, szép eredményes és szeretettel teljes munkáért. A szülők közül szintén sokan keresték föl őket köszönetükkel.

— Betörés a Margit-fürdőbe. Tegnap éjszaka eddig ismeretlen tettesek az ablakon át behatoltak a Margit-fürdő épületébe, ott a pénztárt feltörték s onnan 2000 korona készpénzt elloptak. — A rendőrség nyomozza a tetteseket.

— Magyar Unio Bank R.-T. cég alatt új pénzügyintézet alakult a mai napon, 21 millió korona befizetett alaptőkével. A részvénytársaság célja az alapítók által megszerzett különböző ipari és mezőgazdasági vállalatok finanszírozása, fejlesztése és vezetésének egységsítése, de egyáltalán mindennemű bankszerű üzletága folytatása. Az igazgatóság tagjai lettek: Ráday Gedeon gróf (elnök), Jankovich Béla dr., György Endre, Ghillányi Sándor báró, Szabó Lajos, Weisz Jónás, Hentz Gyula, Szabó Ernő, Thibold Sándor és Gerő Vilmos vezérigazgató.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:
VIGSZÍNHÁZ.

CSÜTÖRTÖK: Dr. Guthy Soma humoros estélye.

PÉNTEK: Rózsa Lajos, a m. kir. Operaház művészeinek hangversenye.

CSOKONAI-SZÍNHÁZ.

CSÜTÖRTÖK: Katonadolog, operett.

PÉNTEK: A kis gróf, operett.

SZOMBAT: Gólem, operett.

VASÁRNAP: Délután: Gólem, operett. — Este: Katonadolog, operett.

Katonadolog. (A színházi iroda jelentése.)

Ma este a Csokonai-színházban a Katonadolog operett kerül színre, mely színes, tarka és változatos látványival, ügyes táncaival és főleg rendkívül mulatságos meséjével az egész előadás alatt ébren tartja a közönség érdeklődését.

Dr. Guthy Soma estélye. (A színházi iroda jelentése.) A Vigszínházban este 8 órai kezdettel ma tartja meg Guthy dr. humoros estélyét. Guthy dr. tartalmas és gazdag műsort állított össze, melyel országos körútján mindenütt zajos és maradandó sikert aratott. A kiváló szórakozásnak ígérkező est iránt a debreceni közönség is nagy érdeklődéssel viseltetik.

Rózsa Lajos hangversenye. (A színházi iroda jelentése.) Hirt adtunk arról, hogy Rózsa Lajos, a m. kir. Operaház kiváló művésze, pénteken tartja meg Debrecenben hangversenyét. Rózsa Lajos most arról értesítette Heltai igazgatót, hogy betegsége miatt a hangversenyt elhalasztja. Az előre váltott jegyeket a Vigszínház pénztára visszaváltja.

Asta Nielsen az „Észak leánya” című vígjátékban bámulusot alakított nyújt. Ma utoljára van az Uránia műsorán.

A „Századok legendája” című fantasztikus drámát nagy tetszéssel fogadta az Apollo közönsége. Ma utoljára lesz bemutatva.

Egy 3-10 lóerejű

villamos motorhoz való szabályozható indító, ellentállással és egy szabályozható szijleszorító tárcsával együtt eladó.

Cím a kiadóhivatalban.

Parafa.

Üveg és söröshordó parafát

használt, töreletlen, de nem műparafát K 40.—, új üvegparafát K 80.— pr kiló vessek, előzetes min-tázás mellett utánvétellel is.

PAUL BIRNBAUM, Korkhandlung, Wien, 2, Darwingasse 39, bei der Nordbahn.

Ezen árak nem reklámárak, de tényleg fizetettnek.

VISZKETECSÉGET, SÖMÖRT, RÜNT

a leggyorsabban elmulasztja a Dr. Fleisch-féle eredeti, törvényesen védett „SKABOFORM-KENŐCS”. Nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti pecsétes Dr. Fleisch-féle kérjünk. Próbátégely K 3.—, nagy tégely K 5.—, családi légely K 12.—. Kapható a helybeli gyógyszerárakban vagy direct a készítőnél rendelhető: Dr. Fleisch E. „Korona” győgytára, Győr. Vételnél a „SKABOFORM” védjegyre ügyeljünk.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri beiktatása minden szó 20 fillér. Vastagabb betűből szelelt szavak 40 fillér. Legkisebb apró hirdetés 2 korona.

Aranyat-ezüstöt, briliántokat, bármiről szóló zálogleveleket (zálogadulákat) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban veszek. — Meghívásra házakhoz is elmegyek, Stelner Mihály Széchenyi-u. 19. szám.

Irgénél jó karban levőt keresünk megvételre vagy kölcsön-díj mellett ajánlatok Arany Bika R.-T. József kir. herceg utca 5. címre küldendő.

Eladó a Varga-utca 30. sz. sarokház. Értekezhetni Sestakert, Poroszlay-ut 1

Püszér és cukorka szakmában jártas ügyes kis-oligáló lányok felvételnek Fleischer Mór nagykereskedésében Hatvan-utca 15.

Uj falburkoló csoport nagyobb mennyiségben eladó Bárczy-utca 7. sz. építési telepen, a tanítói árvaház mellett.

VESZEK

sárga és fehér viaszkt, mintát és ajánlatot kér

Erősz Nagy Ferencz gyógyszerész, Aranygyászaru gyógyszerháza. (Színház mellett.)

Eladó kukoricagörbe 38 m. hosszú. Megtekinthető Bárczy-u. 7. sz.

Eladó egy négy méteres üzlet-ernyő vasszerkezettel. Egy 1 1/2 méteres gumicső, egy petroleum-szivattyú és egy fali kirkat. Miklós utca 22. az üzletben.

Eladó Sámsoni-ut mentén Gerébtelepen, a vámház mellett, Kondor-utca 3. sz. ház, mely magában foglal 2 szoba, 2 konyha, kamra, pince és egyéb melléképítményekkel ellátott lakást, ló- és tehénistállót, sertés és aprómarha ólakat görét stb. Az egész telek drót kerítéssel van körülkerítve, 2 hold szőlő, veteményes és gyümölcsös kerttel ellátva. A szőlő teljes termésben van. Értekezhetni a Debreceni Gazdák Bankja r.t.-nél, Kossuth-u. 17.

National-kasszákat legjobban javít Keszler, első debreceni műszerész, Széchenyi-utca 1.

Eladó 9 drb Debreceni Első Takarékpénztári részvény, 31 drb Debreceni Ipar és Kereskedelmi bank részvény. Értekezhetni: Egyetemi építési vállalat, telefon 610.

Kereskedelmi végzettségű kisasszony ki már irodában alkalmazva volt felvétetik Kontsek Géza nagykereskedésében. Saját kezűleg írott ajánlatok személyesen nyújtandók át.

10 minőségű téglák és cserep vagonba rakva nagyobb mennyiségben eladó. — Értekezhetni Tóth István-nál Sestakert, Poroszlay-ut 1, Sestakert.

Akinek törött aranya, ezüstje, éksze, vagy zálogjegye van eladó, hívja meg Krámer, Arany Bika-bérlház 3.

1-3 lóerős villamos motor megvételre kerestetetik. Egyetem építkezés Nagyerdő, telefon 610. szám.

Prima rézgálic

kilónként K 15.50.

Prima hosszú szál RAFFIA

kilónként K 69.—.

POLACSEN PÜLÖP és PIA

nagykereskedés NYIRBÁTOR. Sürgőncím: Polacsek telefon.

Eladó Ócska fa és vasajtók, — ablakok, vasrácsok, zsalluk, compett szivattyúk, csatorna csövek és rácsok, fa és kőlépcsők, lapos és kupás cserepek és különféle ócska építési anyagok. Megtekinthetők Bárczy-utca 7. sz. építési telepen, a tanítói árvaház mellett.

Kitűnő menettel fűszerüzlet, halálozás miatt eladó. Miklós-utca 22.

JÁNOSI ZOLTÁN

ABSOLON

című 5 felvonásos, bibliai tárgyú történelmi tragédiája

Ára finom fehér papíron K 6.—

„ finom vörös papíron K 8.—

kötve mindögyik 4 koronával drágább

kiadóhivatalunkban kapható.